

Aan de Sociale Partners Volkshuisvesting
(Aedes, FNV, CNV Vakmensen en De Unie)
t.a.v. Mr. Charlot Jongerius
p/a Postbus 93121
2509 AC DEN HAAG

Wageningen, 17 april 2024

Betreft: Reactie op uw brief van 14 maart 2024
Invulling Hoorrecht Transitieplan WTP

Geacht mevrouw Jongerius,

Met deze brief reageren wij op de nadere toelichting die u hebt gestuurd op 14 maart als toevoeging/ reactie op het gesprek van onze projectgroep hoorrecht Volkshuisvesterspensioen met de sociale partners in de sector volkshuisvesting op 26 februari 2024.

Allereerst dank voor het verslag, uw uitgebreide schriftelijke reactie en toelichtingen, alsmede voor de toegezonden samenvatting van het Transitieplan. Deze laatste (de samenvatting van het Transitieplan) willen we dan ook graag gebruiken in de communicatie met onze leden, in het bijzonder voor onze algemene ledenvergadering van 1 mei aanstaande. Zoals afgesproken tijdens ons overleg van eind februari zouden we dit stuk alleen na onderling overleg en instemming gebruiken voor 'de achterban van partijen'. Gelet op die afspraak ontvangen we graag per omgaande uw instemming.

In de brief missen wij echter node een toelichting hoe onze inbreng (hoorrecht) meegenomen is naar de ledenraadplegingen van werkgevers en werknemers, en of wij nog nader worden geïnformeerd over de reacties daarop en de uiteindelijke besluiten (heeft e.e.a. nog geleid tot aanpassing van het concept Transitieplan zoals we dat met elkaar hebben besproken). Wij horen daar graag alsnog van voor uiterlijk 29 april (zoals hierboven gemeld hebben we op 1 mei een Algemene Leden Vergadering die deels aan dit onderwerp gewijd is).

De gang van zaken tot nu toe geeft ons overigens het gevoel dat wij weliswaar in de gelegenheid zijn gesteld om van het hoorrecht gebruik te mogen maken, maar dat onze inbreng en opmerkingen in het geheel niet tot enige discussie of wijziging in het transitieplan heeft geleid. Ook inhoudelijke heeft uw reactie helaas geen of weinig nieuwe inhoudelijke informatie voor ons opgeleverd. Om met de achterban van de ABP-ouderen te spreken: 'we kregen het gevoel of we 'ja' of 'ja' konden zeggen'. Omdat dit 'nieuws' ook bij de politieke partijen is doorgekomen is hierover onlangs een kamerdebat gevoerd, en door de SP zijn inmiddels vragen gesteld over de betrokkenheid van de gepensioneerden bij de gehele transitie. We zijn benieuwd naar de resultaten van deze discussie, ook in onze situatie.

Onderstaand geven wij nog eens opnieuw aan waar voor ons de punten zitten die bepalend zijn om te kunnen spreken van een evenwichtigheid voor alle partijen.

Startpensioen

In uw brief (onder 1.1 - Startpensioen) verwijst u naar de transitiedoelen die zijn vastgesteld. Daaronder wordt genoemd dat de transitie evenwichtig moet verlopen en dat, wanneer de dekkingsgraad te laag is, niet met het vermogen wordt geschoven om gepensioneerden te ontzien.

Dit wordt door ons als merkwaardig en dubbelzinnig ervaren. Als immers in de huidige/ bestaande pensioenregeling de dekkingsgraad te laag zou worden, wordt als eerste een herstelplan gemaakt om tot verbetering van de situatie te komen en alleen in zeer uitzonderlijke situaties wordt uiteindelijk ingegrepen door korting op pensioenen. In een dergelijke situatie heeft het vaak ook niet directe gevolgen voor de actieve deelnemers, hooguit wel voor actieven die in die situatie de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Op het moment van transitie echter is er geen ruimte voor een herstelplan en moeten besluiten genomen worden over de verdeling over cohorten, en moeten deze uitgevoerd worden. Het is in een dergelijke situatie niet redelijk om gepensioneerden op gelijke wijze te korten. De actieven hebben immers, in tegenstelling tot de gepensioneerden, nog gelegenheid om de tekorten weer in te lopen. Dit kan dan alsnog deel uitmaken van de cao onderhandelingen tussen de sociale partners voor de actieve deelnemers.

Onzes inziens is hier dus geen sprake van evenwichtigheid. We baseren deze conclusie mede op de doelstelling van de Wetgever, die over de uitgangspunten en doelstellingen van de WTP meerdere malen heldere uitspraken gedaan heeft. Ook verwijzen wij naar artikelen en standpunten omtrent dit punt in de media van de afgelopen tijd die ons sterken in onze mening.

Waardevast / welvaartsvast pensioen

In het transitieplan wordt op blz. 23, punt 4, de ambitie uitgesproken (citaat) voor een zoveel als mogelijk waardevast pensioen (men behoudt een gelijke koopkracht door de uitkering te indexeren met de inflatie), echter door de beperkte beleggingen voor de groep gepensioneerden is het niet mogelijk om pensioenen waardevast te houden. Om dit toch zoveel mogelijk te bereiken zal de solidariteitsreserve hiervoor worden ingezet door jaarlijks 5% van de solidariteitsreserve uit te delen aan alle deelnemers en gepensioneerden (mits de solidariteitsreserve tenminste 7,5% van het totale fondsvermogen bedraagt) (einde citaat).

We hebben niet kunnen achterhalen hoe hoog de bescherming per leeftijdscohort zal zijn. Volgens de begrippenlijst kan het fonds dit zelf bepalen. Dit is een punt waarover we ons grote zorgen maken en we willen hierover graag meer duidelijkheid verkrijgen.

In ieder geval is ons, voorzover we dat kunnen opmaken uit het Transitieplan, duidelijk dat iets wat in de buurt komt van een welvaartsvast pensioen naar het zich laat aanzien niet aan de orde zal zijn, alhoewel in één van de opgenomen tabellen (figuur 4.5 op blz. 37) een voor ons niet te herleiden percentage (7,5% over een horizon van 25 jaar, DNB-set 15%) is opgenomen. Dit betekent in de praktijk dat de groep gepensioneerden achter zal gaan lopen bij de algemene inkomensontwikkeling binnen de sector. Met de financiële ontwikkelingen die we de laatste jaren kennen is een verwachting van een koopkracht stijging over een horizon van 25 jaar met 7,5% niet erg in overeenstemming met de verwachtingen die we zouden mogen hebben van het nieuwe pensioenstelsel. Zonder twijfel gaan de gepensioneerden daardoor qua koopkracht weer verder achterlopen op de lonen in de corporatiesector.

Graag hierop een reactie hoe we dit, naar uw mening, moeten zien.

Beweeglijkheid uitkeringen en hoogte solidariteitsreserve

De beschrijving over de inzet en doelen van de solidariteitsreserve is ons duidelijk en past in zekere zin ook wel in het door ons gewenste beleid. Wij hebben alleen twijfels of een solidariteitsreserve van 15% echt nodig is, ook gezien de verhoudingen tussen de jaarlijkse uitkeringen en inleg.

Pro rata verdeling

Wij blijven pleiten voor een volledige inzet van de egalisereserve voor de doorsnee problematiek en niet, zoals in de tabel op pag. 50 wordt vermeld, bij een hogere dekkingsgraad dan 111% voor een extra toeslag actieven.

De egalisereserve had een doel in relatie tot de premie van actieven. Zet deze reserve op moment van transitie dan ook volledig in om de doorsnee problematiek mee op te lossen.

Daarmee komt dit uiteindelijk ten gunste van de middelen voor de solidariteitsreserve en bij voldoende hoge dekkingsgraad ook in de vorm van indexaties / de pro rata verdeling.

De gekozen oplossing, als de solidariteitsreserve met 5% is gevuld en de compensatielast volledig uit de buffer kan worden verstrekt, geeft een extra toeslag aan alle actieve deelnemers van naar verwachting 3%. Daarmee wordt de groep gepensioneerde volgens ons tekort gedaan en is er geen sprake van evenwichtigheid.

Overigens vinden wij de opmerking over meer "euro pensioen" voor de ingelegde premie misplaatst. De keuzes voor de premie lagen, ook destijds, bij de sociale partners. De individuele werknemer die nu gepensioneerd is had daar weinig zeggenschap over, laat staan inzicht. Hetzelfde geldt overigens voor een groot deel van de nu actieve deelnemers waar het gaat over de "doorsnee problematiek".

Het is in zekere zin vergelijkbaar met het geluk hebben (of pech) als in een bepaalde periode een gunstige (of ongunstige) ontwikkeling plaats vindt (beleggingen en rentestructuren).

Al met al zijn wij als vereniging Volkshuisvesterspensioen, ook na uw toelichting, niet overtuigd dat het voorliggende transitieplan evenwichtig is. Daarmee verklaren wij ons dan ook niet akkoord.

We stellen het zeer op prijs nog een reactie van u te ontvangen op deze brief.

Met vriendelijke groet,
Namens de Projectgroep Hoorrecht vereniging Volkshuisvesterspensioen,

D. de Man